

Allar Raja pälvis üritusel "Tähesära 2010" tunnustuse

7. jaanuaril leidis hotellis Strand aset Eesti Kultuurkapitali Pärnumaa ekspertgrupi ja Pärnumaa Spordiliidu tunnustusüritus „Tähesära 2010“, kus anti üle aastapreemiad maakonna parimatele kultuuri ja spordi inimestele. Teiste hulgas pälvis Pärnumaa Omavalitsuste Liidu ja Pärnumaa Spordiliidu autasu sõudja Allar Raja, kellele andis tunnustuse üle Sindi linnapea Anu Vassvik. Allar Raja võitis 2009 aastal sõudmise MM pronksmedali ja EM kulla ning 2010 aastal EM hõbedapaaris aerulisel kahepaadil koos Viljandi sõudja Kaspar Taimsooga. Pärnumaa kultuuripärl 2010 tiitel omistati Pärnu spordikooli ja Pärnu võrkpalliklubi kauaaegsele treenerile Johannes Noormägil, kes on treenerina töötanud 45 aastat ja tema kasvandikke on Eesti rahvaskoondiseski. Aasta kultuuritegijaks nimetati MTÜ Maarja-Magdaleena Gild, kus käsitöötraditsioonid on leidnud säilitamist ja arendamist ning nende

algatusel on toimunud mitu tähelepanuväärset kultuuriüritust. Aasta spordisündmuseks kuulutati rahvusvaheline noorte jalgpalli võistlus „Pärnu Summer Cup“ ja aasta arendajaks Pärnu jahtklubi juurdeehituse ja purjespordikooli arendamise eest. Läänud aasta kultuurisündmuseks valiti Eliisabeti kiriku barokkoreli valmimine ja Pärnumaa särainimese rahvakultuuripreemia pälvis Ulla Helin, Pärnumaa tantsupeo „Tuli minu südames“ idee autor ja lavastaja. Pärnumaa Omavalitsuste Liidu poolt anti üle aasta noorsportlastestipendiumid ja parimate sportlaste auhinnad.

2011. aasta linnaelarve läbis volikogus esimese lugemise

Alanud aasta esimesest istungist juhatas volikogu aseesimees, eelarve- ja arengukomisjoni esimees Toomas Kuuda, kes tegi seda volikogu liikmeks oleku ajal esmakordselt. Päevakord, kus lisaks eelarve esimesele lugemisele, Sindi Muuseumi ja Sindi Lasteaia

põhimääruse vastuvõtmisele, oli ka määruse eelnõu, millega oleks kinnitanud linnavalitsuse hallatavate haridusasutuste juhtide ja töötajate töötasu alused, ei leidnud volikogu liikmete toetust. Linna haridusasutuste töötajate palgajuhendi määruse eelnõu jäeti hääletamise tulemusel päevakorrast välja. Volikogu selle aasta esimese istungi päevakorras olnud Sindi linna 2011. aasta eelarve läbis esimese lugemise. Tasakaalus eelarve suuruseks on 4 078 552,0 EUR (63 815 471,47 EEK). Suurimaks investeeringuks on sel aastal toetus osatühingule Sindi Vesi vee- ja kanalisatsiooni trasside rajamiseks. Linnapoolne osalus projektis on 830 851

EUR (13 miljonit EEK), mille tarvis on linnal plaanis võtta laenu. 31 956 eurot (500 002,75 EEK) on eelarveprojektis ette nähtud Paide maantee äärde rajatava kergliiklustee projekteerimise rahastamiseks, 25 565 EUR (400 005,33 EEK) on plaanis eraldada Kooli tänava

rekonstrueerimiseks ja Silla tänava pindamistöodeks. Eelarveprojektis on üldmajaanduslike arendusprojektide all veel rahaeraldused Gümnaasiumi energiasäästu projektile, jõe

äärse terviseraja ja Sõpruse pargi vaba aja veetmise piirkonnaks

väljaarendamisele. Ka on plaanis tänavavalgustuse väljaehitamine valgustamata piirkondades (Linnuriigi piirkond, Kalda tee) ning Kesk tn ja Muraka tn tänavavalgustuse rekonstrueerimine. Volikogu liikmed saavad eelarveprojekti teha parandusettepanekuid kuni 31. jaanuarini. Linnavolikogu istungil kinnitati Sindi Muuseumi ja Sindi Lasteaia põhimäärused.

Kolleksionäär Ants Laretei avas rahanäituse

Just sel päeval, laupäeval 15. jaanuaril, mil Eestis saab poes maksta vaid eurodega ja käibelt on lõplikult kadunud Eesti kroon, avati Pärnu Muuseumis kolleksionääri, Sindi Linnavolikogu liikme Ants Laretei poolt koostatud ülevaatenäitus „Rublast euronit“, kus on kolleksionääri kogust eksponeeritud Eestis käibel olnud rahad aastatel 1898 kuni 2010. Hiljuti ilmus Ants Lareteil ka kataloog Eestis aastatel 1898-2010 käibel olnud paberrahadest. Selle kahe olulise sündmuse puhul küsitlesin kolleksionääri Ants Lareteid näituse avamisel Pärnu Muuseumis.

Räägime kõigepealt teie koostatud kataloogist. Mis ajendas seda kokku panema?

See sündis nõnda, et kui Internetis sai vanaraha kogujatele kättesaadavaks oksjonite hinnainfo, hakkasin 2004. aastast seda enda jaoks arvutisse salvestama ja hinnakujunemist jälgima. Paratamatult, kui soovid oma kolleksiooni täiendada, pead olema hinnatasemega kursis. Sealt tekkiski see mõte, kui võrdlesin neid hindu maailma teiste kataloogide ja oksjonite infoga, üritada kujundada hetke hinnataseme, mis on küll vastab masuaja hindadele möödunud aasta seisuga, aga erineb mõnevõrra teiste kataloogide infoga. Kuna Eestis on seni pakutud hindu ainult Eesti rahadele, näiteks Gunnar Haljaku kataloogis, siis ma pakkusin teiste väliskataloogide ja oksjonite võrdluse teel hindu tsariaja, saksa ja ka soome rahadele, mis siin käibel on olnud, sest nende hind Eestis erineb mõnevõrra maailmaturu hindadest.

Kas Pärnu Muuseumis avatud näitus sündis loogilise järjena ilmunud kataloogile?

Näituse mõte tekkis pärast kataloogi ilmunist. Kui ma käisin Eesti Panga muuseumis, avastasin seal, et osasid Eestis käibel olnud rahasid pole Eesti Pank pidanud vajalikuks eksponeerida. Ja kuna teatud rahad olid minu kolleksioonis olemas, siis tuligi mõte neid ka rahvale näidata. Väljapanekus pole kõik sellel ajavahemikul käibel olnud rahad. Näiteks Soome rahad, mis Eestis käibel olid, on äärmiselt raskesti kättesaadavad ja kallid. Isegi Soome rahade illustreerimiseks sain ma oma kataloogi jaoks ühelt Sindi ja ühelt Soome kolleksionäärilt. Nad andsin nõusoleku nende saadetud piltide avaldamisega, mille eest olen neile väga tänulik.

Millal te alustasite vanade rahade kogumist?

Kui ma olin kuskil seitsme-kaheksa aastane, kui sattus mu kätte, Eestiga küll mitte seotud, kindral Denikini 1919. aasta rahatäht. See tundus ilusa trükisega, mis tekitas noores inimeses huvi ja see raha on mul praegugi alles. Edasi läks juba nii, et kui hiljem õnnestus mul mingi paberraha saada või vahetada millegi vastu, läks see kuhugi vihiku vahele, hiljem albumisse. Juba täiskasvanuna, seose huviga Eesti ajaloo vastu, hakkasin sihiteadlikult, algul Eesti rahasid ning hiljem lisaks ka siin käibel olnud rahatähti koguma. Mõnede pikemate ja lühemate vaheaegadega olen ma paberrahasid kogunud nüüd juba ca 42 aastat.

Sindi Sõnumite jaanuarikuu numbri Ajaloonurk on samuti pühendatud rahale - Sindi oma rahale.

Sindi paisu omanik taotleb vee erikasutusloa

Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regiooni veespetsialist Margit Kolk annab teada, et Keskkonnaametis on menetluses AS Raju (reg.nr 10464166), asukohaga Järvevana tee 5 Tallinn 10132, vee erikasutusloa taotlus.

Seoses temale varem väljastatud vee erikasutusloa kehtivuse lõppemisega, taotleb AS Raju uut luba Sindi paisul paisutamiseks, elektritootmiseks, koos kalakoelmuga kalapääsu rajamiseks jõe paremkaldale ja vasakkaldal kalatrepi rekonstrueerimiseks. Taotlusmaterjaliga saab tutvuda Keskkonnaameti Pärnu kontoris. Kõik, kes soovivad teha ettepanekuid või avaldada arvamusi seoses AS Raju taotletava tegevusega, saavad seda teha kirjalikult e-posti aadressil margit.kolk@keskkonnaamet.ee või posti teel aadressil Roheline 64, Pärnu 80010

Water Ser alustas Sindi linna torustike ehitust

Water Ser Lääne-Eesti OÜ alustas Sindi linnas vee- ja kanalisatsioonitorustike rajamist 24. jaanuaril 2011 alljärgnevalt: valgalal 11 - Pärna tn, Põllu tn, Piiri tn, Raudtee tn ja Pärnu mnt. 31. jaanuaril 2011 alustatakse ehitustöid valgalal 1, mis hõlmab järgmisi tänavaid: Jalaka tn, Sireli tn, Eha tn, Rahu tn, Tõela tn, Aru tee, Metsa tn ja Vahtra tn. Samuti algab 31. jaanuaril torustike ehitus valgalal 10 - Põllu, Väike-Põllu, Männi, Rahu, Kase ja Pärna tänaval ja valgalal 13 - Liiva, Uus, Niidu, Pargi, Lai, Lohu ja Väike-Lohu tänaval. Kontaktisikud: Water Ser Lääne-Eesti OÜ - valgalal 1 Janar Auväart tel. 52 01 305, valgaladel 11 ja 10 - Mario Pärn tel. 53 324 291, OÜ Sindi Vesi - Ants Tormilind tel. 50 94 015. Jälgige Sindi linna kodulehekülge, kuhu pannakse jooksvalt üles täiendavat informatsiooni ehitustööde kohta.

Aasta 2010 Sindis

Jaanuar

- 17. jaanuaril Sindi Seltsimaja juures kerkis üle pikkade aastate taas lumelinn.
- 30. jaanuaril peeti esimene Sindi Suusaraja võistlus.

Veebruar

- 5. veebruaril sai 102 aastaseks Sindi linna vanim elanik Marta Jaagussaar.

- 11. veebruaril võttis Sindi Linnavolikogu vastu 2010. aasta eelarve.
- 19. veebruaril asutati Sindi Gümnaasiumi vilistlaskogu.
- 13. veebruaril toimus üritus Sindi Vastlad 2010, milles hinnanguliselt võttis osa kuni 500 inimest.
- 23. veebruaril toimus Eesti Vabariigi aastapäevakontsert, kus anti 2009. aasta inimese tiitel Juhannes Kasele.

Märts

- Linnavolikogu kinnitas abilinnapeaks Marko Šorin.
- 6. märtsil sai Sindi Seltsimaja 45. aastaseks.
- 7. märts - Lugesisaasta avaüritusena kohtus linnaraamatukogus lugejatega Maire Aunaste.
- 17. märtsil avati Sindi Lasteaias uus sõimerühm.

- 20. märtsil toimus neljandat korda Sindi traditsiooniline iluvõimlemispidu.

Aprill

- 4. aprillil asutati Sindi Noortekogu.
- 5. aprillist vastutulles elanike soovile hakkasid Sindi Linnavalitsuses kehtima uued lahtioleku ajad.
- 17. aprillil toimus lauluvõistlus „Sindi ööbik 2010“.
- 23. aprillil toimus taas Jüriöö jooks.

Mai

- 1. mail „Teeme ära 2010“ talgud Sindis.
- 9. mail toimus Sindi Seltsimajas emadepäeva lusikapidu.
- 13. mail otsustas volikogu igal aastal maksta pensionäridele ühekordset toetust - 500 krooni

- 21. mail valmis ligi 300 meetrine lõik kergliiklusteed Põhja tänavast kuni Supluse tänava majadeni.
- 29. mai - A. Kase mälestusvõistlused tõstmises. Samal päeval olid noored vabatahtlikud Tartust, Tallinnast, Pärnust, Sindist, Inglismaalt, USA-st, Norrast ja lisaks Sindi noortekeskuse ning noortekogu liikmed koristustalgutel Sindi linnas.

Juuni

- 4. juunil osalesid Sindi Gümnaasiumi õpilased lipupäeval Pärnus. Samal päeval kohtus linnaelanikega riigikogu liige Marko Mihkelson.
- 9-12. juunini peeti SK Kalju 90. juubeli auks Sindi linna spordipäevi.

- 22. juunil Sindi linna jaanituli lauluaval, kus osales 700 - 800 inimest.
- 26. juunil osales Sindi Linnavalitsus 41. Eesti linnade suvemängudel.
- 28. juunist alustas tööd õpilasmaleva I rühm.

Juuli

- 2. juulil taasavati peale ulatuslikku remonti Sindi Konsum
- 12. juulil alustas malevasuve Sindi Gümnaasiumi õpilaste II rühm.

August

- Alustati uue Sindi linna arengukava koostamist.
- 20. augustil võtsid sintlased osa üleriigilisest üritusest „Ühtelaulmine“.
- 26. augustil Sindi esimene avalik doonoripäev
- 28. august - koertenäitus Match-show

September

- 26. september - „Sindi Rattapäev 2010“ ja Avo Nurme mälestusvõistlused jalgrattakrossis.
- 25. september - noorteüritus Sindi Skate.
- 25. september - matkapäev „Matkame koos sügisesse“.

Oktoober

- Merko Ehitus alustas Sauga valla ja Pämu linna territooriumil paikneva survekollektori rekonstrueerimistöödega.
- 1. oktoober maakondliku õpetajate päeva tähistamine Sindi Gümnaasiumis. Samal päeval tähistati Sindi Sotsiaaltöö Keskuses eakatepäeva.
- 24. oktoobril toimus Sindi Seltsimajas raamatulaat.

November

- Novembris taasavati Sindi suusarada ja liuväli.
- 30. novembril toimus Sindi Seltsimajas linna arengukava 2011-2020 avalik arutelu.

Detsember

- 9. detsemberil toimus Sindi Linnavolikogu 2010. aasta viimane istung, kus volikogu esimehele A. Kasele kingiti istungitel korra tagamiseks puidust haamer.

- Pärnumaalt valitud riigikogu liikmed.
- 20. detsembril allkirjastati Sindi vee- ja kanalisatsiooni ehitustööde leping.
- 21. detsembril sõlmiti leping AS Estonia Klaverivabrikuga kabinetklaveri valmistamiseks Sindi Muusikakoolile.

- 12. detsembril toimus Sindi Gümnaasiumi ruumides menukas jõululaat.
- 18. detsembril Sindi linna jõulukontserdil tunnustati aasta parimaid sportlasi ja kuulutati välja konkursi „Kaunis Kodu 2010“ võitja.
- 19. detsembril Sindi elanikega kohtusid

Sindi 2010 arvudes

Sindi linna registreeris end 2010. aastal elama 171 inimest. Ära läks 142 inimest neist 27 siirdus elama välismaale. 2010. aasta lõpu seisuga on 4310 inimest, kes on oma aadressiks rahvastikuregisstris märkinud Sindi linna. Iive oli Sindis läinud aastal negatiivne - sündide registreeriti 44 ja surmasid 53.

Sindi Gümnaasiumis mälestati Vabadussõjas võidelnuid!

Jaauarikuu esimesel tööpäeval tähistati Sindis väärikalt Vabadussõjas võidelnute mälestuspäeva, mille korraldasid Sindi Ajalooklubi koostöös Sindi Gümnaasiumi, Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku Sindi koguduse ja Kaitseliidu Pärnumaa Malevaga.

3. jaanuaril 1920. aastal kell 10.30 jõustus relvarahu Nõukogude Venemaa ja Eesti Vabariigi vahel. Vabadussõda lõppes 2. veebruaril Tartu rahulepingu sõlmimisega. Vabadussõja lahinguväljadel langes üle 2000 inimese, teist sama palju suri haavadesse ja haigustesse.

Nagu mujalgi Eestis mälestati sel päeval Sindi Gümnaasiumis leinaseisakuga Vabadussõjas langenuid. Kell 10.30 helisesid Sindi kiriku kellad ning Sindi Gümnaasiumi aulas, Vabadussõjas langenute mälestustahvli juures seisis aulaves kaitseliitlased, Sindi Gümnaasiumi 11. klassi õpilane Kaido Kase ja kooli vilistlane Madis Lohu.

Sindi Avatud Noortekeskuse talveaheaeg

Koolivaheajal, 5. ja 6. jaanuaril, toimus Kilingi-Nõmme spordihoones iluvõimlemislaager, kus osalesid Sindi, Uulu ja Kilingi-Nõmme võimlejad. Spordihoone suures saalis on kõrge lagi võimlemisvahendite, pallide ja hübitsate õhku viskamiseks ning põrand kaetud kolme hüigelsuure vaibaga. Seega olid võimlejatel kõik võimalused harjutamiseks. Treeneriteks olid Eha Smolina ja Margit Schmidt.

Lihviti tehnikat, eriti palli kasutamist ja hüppeid. Sintlastele oli see väga oluline, sest 6. jaanuaril lapsevanematele ja Kilingi-Nõmme elanikele toimunud Ilvese-kontserdil esitati esmakordselt pallikava, milles on palju efektseid, aga raskeid harjutusi. Tänu intensiivsele treeningule saadi mitme aplausi osaliseks ja kõige keerulisemad kohad tulid kenasti välja. Esitati ka hübitsa ja jaaniussi kava. Teise klassi tüdrukud Garolin Kikas ja Anet Pattik, kes esmakordselt laagris osalesid, esitasid rõngakava. Tänu Fein-Elast Estonia abile olid meie tüdrukutel seljas uued sinised seelikud. Üllatuseks oli peol Ilves, kes

püüdis kõigest väest mitmesuguste võimlemisvahenditega harjutusi kaasa teha. Eriti hästi õnnestusid tal hundiratas ja spagaat. Peo lõpus jagas Ilves kommipakke, mida jätkus kõikidele klubidele ja abilistele. Lõpuks sai koos võõrustaja, valla vapiloomaga, pilti teha. Võimlejate arvates oli see koolivaheaja kõige toredam aeg. Nad oleksid tahtnud veel mõneks päevaks laagrisse jääda, et oma oskusi lihvida.

Laagris osalesid Pilleriin Karuse, Elo Vent, Maarjalis Buht, Katre Kull, Kristella Kukk, Lizett Tsukker, Tiia-Triin Tomson, Annabel Sarapuu, Gärölin Kikas, Anet Pattik.

Helle Vent

Sindi ANK juhataja

Sindi lasteaed lõpetas sularahaga arveldamise

Sindi Lasteaed lõpetas sularahaga arveldamise ja läks üle elektrooniliste arvete edastamisele. Sindi linna lasteaias käivate laste vanemad hakkavad soovi korral saama lasteaiaarveid e-postiga. Senine paberkanjal arve jääb alles neile, kellel e-posti aadress puudub või kes elektroonilise arve saamiseks soovi ei avalda. Need, kes soovivad lasteaiat arvet maksta sularahas, saavad seda teha linnavalitsuses.

Ajaleht Sindi Sõnumid
toimetaja **Viktor Kaarneem**
Väljaandja Sindi Linnavalitsus
sonumid@sindi.ee

Sindi linnavalitsus, Pärnu mnt.12, Sindi
Trükkitud Pajo Trükkikoda, tiraazh 600
TASUTA!

AJALOONURK

Sindi oma raha!?

Marko Šorin

Ilmselt võib väita, et enim räägitud teema selle aasta algul on seotud rahaga. Kadunud on armastatud eesti kroon ja tulnud on oodatud euro. Eestimaalastele ei ole valuutade muutused või kursside vahed mitte midagi uut. Meil on olnud oma raha ja okupantide raha. Nüüd siis, euroopa rahvaste perre kuulumist tõendav, ühisraha. Selle taustal tuleb välja tuua fakt, et ka Sindil on olnud „oma raha“.

Eesti kuulutas iseseisvuse välja 24. veebruaril 1918. Sellele vaatamata asus ajutine valitsus tegevusse alles sama aasta novembris, peale Saksa okupatsiooni lõppu. 1918. aastal ringles Eestis mitmeid rahasid: tsaarirublad, „kerenskid“, duumarublad ning saksa okupatsiooni idarublad ja idamargad ning riigimargad. 28. novembril kehtestas Eesti Ajutine Valitsus riigis käibivatele rahaühikutele kindla väärtussuhte. Kõige kallimaks hinnati Saksa idarubla - 2 marka, tsaarirubla võrdub 1 marga 50 penni, duumarubla 1 marga 25 penni ja Kerenski rubla 1 margaga. Kuid just samal päeval vallutas Punaarmee Narva ning sellega algas Vabadussõda. Alanud sõda nõudis noorelt riigilt suuri kulutusi. Katta ei olnud neid aga millegagi. Rahaminister Juhan Kuke sõnutsi mahtus kogu riigikassa ära tema taskusse. Kulude katteks andis valitsus välja määruse riigivõlakirjade emissiooniks. Paraku puudus rahval alguses usaldus nii oma riigi kui selle väärtpaberite vastu. Olukorras, kus siselaenu omandamine edenes loiuult, ei jäänud Ajutisel Valitsusel üle muud kui kuulutada võlakohustused riiklikeks maksevahendeiks. Katteta paberrahana ringlevad võlakohustused kehtisid ainult Eestis, kuid nendega tasuti ka Soome vabatahtlikele, kelle palk muutus kodumaale jõudes väärtusetuks. Ringlevatele rahadele lisaks paisati 14.12.1918 ametliku maksevahendina käibele Soomelt laenuks saadud 10 miljonit soome marka.

Vabrikurahad.

Kõik see kokku tekitas segase olukorra, kus ühel ajal oli käibel vähemalt viis vääringut. Rahatähtede, eriti veel väiksema nominaaliga rahatähtede puuduse leevendamiseks, anti mõnel pool välja kodurahasid ehk kohalikult kasutatavat, piiratud funktsiooniga, maksevahendeid. Väljaandjateks omavalitsuses või ettevõtetes/vabrikud.

Sindi Kalevivabriku Ühisus andis koduraha välja 1919. a. 17. veebruarist 1. augustini emiteeris vabrikuvalitsus võlakirju 10, 25, 50, 100 ja 500 marka.

830 100 marga väärtuses. Nominaalid olid: 50 penni, 1, 3, Veebruaris anti välja 50 pennised, 1 ja 3 margased. Rahatähed olid ühte tüüpi, mõõtudega 71x109 ning

suurematest rahatähtedest 25, 50, 100 ja 500 margased. Nende kujundus oli lihtsam, mõõdud 91x146. 1. aprillil anti välja 10 margane, kujundus oli kolmandat moodi, mõõtudega 89x108. Lisaks väljastati aprillis uus partii 500 margaseid, 200 000 marga väärtuses. Keskvalitsusele

põhjendati oma raha välja andmise paratamatust vajadusega maksta töölistele palka olukorras kus väikseim ametlik rahatäht oli 500 marka. Siin kohal olgu välja toodud ettekujutus makstavatest palkadest tuginedes Aadu Must raamatule „Sindi linn ja 1. Detsembri nimeline vabrik“. 1919. a maksti ketrusosakonna naistele päevas 2 marka ja 25 penni, mille eest turul ei saanud naela leibagi osta. Pügamisosakonnas sai

meestööline kahe nädala eest kõige enam 75 marka ja 45 penni. „Postimehest“ võib veel lugeda, et näiteks Pärnu linna toitlusameti poolt leivakaartide alusel müüdava leiva hind oli küll 56 penni nael, kuid tegelikult „nii odavat“ leiba lihtsalt ei jätkunud. Suuremate nominaalidega rahasid kasutas Sindi vabrik vaid ümbruskonna talupoegadelt ostetud küttepuude eest tasumisel. Vastavalt vabriku juhtkonna korraldusele ei olnud töölisel kohustatud võlakirju vastu võtma. Samas kasutati võlakirju üsna meelsasti, sest vabriku poest sai nende eest osta kõike vaja minevat. Enamgi veel, võlakirju võis vabrikus alati ka ametliku raha vastu vahetada. Septembri keskpaigaks eemaldati ringlusest 456 000 marga väärtuses võlakirju, mis oli pool emiteeritud väärtusest.

Riigikassa peakontoris ei suhtunud kodurahadesse aga sugugi positiivselt. Nende arvates olid töölisel sunnitud võlakirju vastu võtma ning vähemalt alguses ei vahetatud võlakirju ametliku raha vastu. Lisaks olid 25, 50, 100 ja 500 margased võlakirjad tähtajalised ning nende esitajatel oli tähtaja kättejõudmisel õigus boonusele. Nii võis saada näiteks 1. aprillil väljastatud 500 margase võlakirja eest 1. oktoobril 515

marka. Tegelikult tähendas see, et vabrik sai inimestelt laenu väga odavalt. Peale selle polnud vabriku ühisusel võlakirjade välja andmiseks ametlikku lubagi, kuigi väidetavalt olevat kaubandusministrit asjast teavitatud. Ametivõimude otsus oli lõpuks karm: tšekkidega maksmine tuleb lõpetada ja asi anti üle riigiprokurörile.

Kodurahade kasutamine Sindis ja Narvas viis lõpuks selleni, et ametivõimud alustasid 1919. a sügisel kampaaniat oma eksklusiivõiguste kaitseks rahatähtede emiteerimisel. Neil õnnestus täielikult elimineerida igasugused sellised katsed mitmeks järgneva aastaks.

Eelneva kokkuvõtteks võib tõdeda, et noor Eesti riik sai, kõikidele raskuste kiuste, oma rahanduspoliitika kujundamisega rahuldavalt hakkama ning sintlane võib head meelt ning uhkust tunda, et selles on oma osa mänginud ka Sindi.

Artikkel ilmub ka Sindi linna kodulehel Ajaloo rubriigi all. Kasutatud materjalide loetelu on esitatud kodulehel avaldatud artiklis.

Linnaraamatukogus saab vaadata Harry Raide maale

Jaanuari algusest on Sindi Linnaraamatukogus üleval Harry Raide loodusmaalide näitus. Kohtusin Harry Raidega, et vestelda kunstist ja maalimisest, aga jutuajamise käigus tuli tahes-tahtmata arutluse alla ka muid teemasid.

Harrastuskunstniku sõnul pole ta joonistamist ega maalimist kunagi õppinud, vaid joonistamisega hakkas tegelema pärast pensionile jäämist, et paratamatult tekkinud tühja aega sisustada. Alguses tegi pliiatsijoonistusi, hiljem akvarelle ja kõigest mõned aastad tagasi hakkas õlivärvidega maalima. Pliiatsijoonistused nõuavad head silmanägemist ja akvarellitehnika on väga kapriisne. Õlimaale saab lihtsamini parandada, neid võib vahepeal pooleli jätta ja siis mõne aja pärast taas edasi teha. Kõik looduspildid on valminud tal kodus, enda kujutluse ja inspiratsiooni ajel. Tema valminud tööde kõige suuremateks kriitikuteks on ta oma lapsed, poeg ja tütar. Seekordne Sindi Linnaraamatukogus avatud näitus on teine, veel on mõned pliiatsijoonistused ja akvarellid üleval olnud Soomes Anjalankoskis, Sindi kunagises sõpruslinnas. Harry Raide

liskas, et on Sindiga seotud väga pikka aega, tema ema on siit pärit ja Sindis koolis käinud ning pikka aega töötas Sindis ka tema onu. Sindi on kaunis, paljude parkidega linn. Raide meenutas, et koolis töötamise ajal rajasid nad

Sinti viis parki, nüüd viimasel ajal on väga vähe puid juurde istutatud. Kurvaks teeb teda aga Sindi puhul see, et palju on korrastamata aedadega ja laokile jäänud majadega krunte, mis riivavad silma nii kohalikel, kui ka Sindi külalistel. Tema arvates tuleks ellu kutsuda Sindi linnaosade ümarlaud, kus linna erinevate piirkondade esindajad

saaksid välja tuua need valupunktid ja probleemid, mis kõige enam lahendamist vajaksid. Südamel olevaid asju on 81 aastasel vanahärral veelgi, kuid nendest lubas ta rääkida järgmine kord. Harry Raide kauneid loodusmaale tasub kindlasti raamatukokku vaatama minna. Kolmeteistkümnest maalist koosnev väljapanek jääb raamatukogus avatuks märtsi kuu lõpuni.

Viktor Kaarneem

Sindi linna kortermajade elanike võlgnevused

OÜ Sindi Majavalitsus avalikustas seisuga 1. detsember 2010 linna kortermajade võlgnevused kommunaalteenuste eest. Kõige rohkem on võlgnikke ühiselamus, aadressil Pärnu mnt 27a, kus majaelanike võlasumma ulatub **33 407, 86 euronit (522 719,50 krooni)**. Teiste Sindi kortermajade elanike võlad on väiksemad, kuid nii mõnegi maja võlgnevus on paarisaja tuhande krooni ringis. Alljärgnevas nimekirjas on ära toodud suurimad võlgnikud: Supluse 4 - 13 249,84 EUR, (207 314, 92 EEK), Jaama tn 2 - 12 981,42 EUR, (203 115,15 EEK), Supluse 2 - 12 325,06 EUR, (192 845,32 EEK), Kooli 5 - 9 589,35 EUR, (150 040,75 EEK), Kooli 7a - 9 134,43 EUR, (142 922,82 EEK), Kooli 7b - 8 131,33 EUR, (127 227,60 EEK), Pärnu mnt 37 - 6 919,37 EUR, (108 264,54 EEK), Kooli 4 - 6 455,53 EUR, (101 007,05 EEK), Jaama 6 - 5 018,05 EUR, (78 515,40 EEK), Kooli 6 - 4 645,75 EUR, (72 690,20 EEK), Pärnu mnt 39 - 4549,65 EUR, (71 186,55 EEK), Wöhrmanni 14 - 4 163,70 EUR, (65 147,68 EEK), Kooli 2b - 3 743,24 EUR, (58 568,99 EEK), Pärnu mnt 25 - 3 254,14 EUR, (50 978,85 EEK).

Võlgnikke on kahjuks veel ka teistes majades, kelle võlgnevused jäävad alla 1278 euro (20 000 krooni). Elanike halb maksediscipliin on arvatavasti ka põhjuseks, miks korteriühistud on nii visad tekkima. Linnavalitsus on korraldanud teabepäevi korteriühistutele, kuid huvi nende vastu on olnud leige. Näiteks läinud aasta detsembris toimuma pidanud tuleohutusosalane teabepäev korteriühistutele jäi osavõtjate puudumise tõttu ära.

SINDI SUUSARAJA VÕISTLUS 29. jaanuar 2011

Võistluste algus kell 12.00, registreerimine kell 11.00
Mandaat ja stardid Sindi linnavalitsuse esises pargis. Osavõtt TASUTA!

NOORED (vabastiil):
Noormehed 12-13.a. Neid 12-13.a. 2,8 km
Noormehed 14-15.a. Neid 14-15.a. 2,8 km
Noormehed 16-17.a. Neid 16-17.a. 4,4 km (2 x 2,2 km)

NAISED (vabastiil):
Põhiklass 18-50.a. 5,6 km (2 x 2,8 km ring)
50+ 5,6 km (2 x 2,8 km ring)

NAISED (klassika):
Põhiklass 18-50.a. 5,6 km (2 x 2,8 km ring)
50+ 5,6 km (2 x 2,8 km ring)

MEHED (vabastiil):
Põhiklass 18-50.a. 5,6 km (2 x 2,8 km ring)
50+ 5,6 km (2 x 2,8 km ring)

MEHED (klassika):
Põhiklass 18-50.a. 5,6 km (2 x 2,8 km ring)
50+ 5,6 km (2 x 2,8 km ring)

Suusarajad valmistab ette ja spordivõistlusi kommenteerib
Kalmer Jürima

Võistluspaigas soe söök ja kuum tee!

LAPSED:
Tillusärit kuni 7.a. lastele
(1 pargiring ehk umbes 400m)
Kõikidele lõpetajatele diplom ja
magus auhind!

Poisid 7-11.a. 2,2 km
(1 valgustatud ring)

Tüdrukud 7-11.a. 2,2 km
(1 valgustatud ring)

PS! Võistluste toimumine sõltub ilmaoludest, jooksev info www.sindi.ee ja www.sindisobrad.ee

Korraldustoimkond:
Indrek Sauvali (tel 50 12 795), Aigar Raja (tel 51 04 090) ja Kalmer Jürima (tel 55 617 167)

Võistluspäeva aitavad läbi viia: Sindi linnavalitsus, Sindi Sõprade Selts, OÜ After Ski, OÜ Tippego

TIPPGE

JÄRVINEN
after ski

Sindis on loodud puuetega inimestele võimalus saada informatsiooni Interneti teel.

Inimesed, kellel on e-posti aadress ja kes soovivad saada infot puuetega inimesi puudutavates küsimustes, andku sellest teada Sindi Linnavalitsuse sotsiaalnõunikule Viktooria Hrabrova e-postile viktooria.hrabrova@sindi.ee

Teade

Kutsehariduskeskuse ruumides, Pärnu mnt 26, on 29. ja 30. jaanuaril kella 10:00 - 15:00 **tasuta** riiete jagamine. Muul ajal saab helistada tel 56 162 000

Mälestame lahkunuid:

David Štoppel	3.01.2011
Nikolay Mikhaylov	10.01.2011
Aleksandra Staritsina	7.01.2011
Rimma Kartashova	8.01.2011

KUULUTUSED TEATED

Massaaz sama soodne ja kasulik kui eelmisel aastal!
Astu sisse Ringi tn.1 või helista 53 987 969
ahtikandima.planet.ee

Palju õnne!

Karl-
Andres
Lasn
28.12.2010

pajõ
TRÜKIKODA

AS Pajo on 1997. aastast tegutsev kiirelt arenev trükikoda, mis pakub esindus- ja reklaamtrükiseid.

Suur osa toodangust eksporditakse.

Seoses tootmismahu kasvuga otsime oma meeskonda

VAHETUSE MEISTRIT

Tööülesanded

- vahetuse töö juhtimine
- tööülesannete planeerimine, töö efektiivsuse tagamine
- toodangu kvaliteedi tagamine
- tarnijatega suhtlemine

Kandidaadilt ootame:

- analüüsi- ja planeerimisoskust
- suhtlemis- ja koostööoskust
- algatusvõimet, kohusetundlikust ja korrektsust
- head pingetaluvust

Kasuks tuleb:

juhtimisosalane töökogemus

Ootame kandidaatide CV-d e-postil: eili@pajoprint.ee
hiljemalt 31.01.2011 Töökoht asub Sindis.

Lisainfo: Eili Kuzko 5330 3554

www.pajoprint.ee

Eakad sünnipäevalised jaanuaris 2011

Maria Visnapu	88	Nadezda Kononenko	81
Albert Vaet	87	Meeta Martin	81
Laine Seepa	87	Veronika Rose	81
Lidia Estrach	86	Ilmi Kaar	80
Saul Raud	85	Virve Veinimäe	80
Õilme Koitla	85	Ilmar Talts	75
Virve Ojamäe	84	Vello Puju	75
Tatjana Kuvšinova	84	Anne-Helle Eermann	75
Lehte Vares	83	Grigori Bepalov	70
Tekla Lind	83	Renate Ribul	70
Leili Liidemaa	83	Elve Aia	70
Manivalde Jürgenson	82	Galina Kangur	70
Tatiana Umanets	82	Peeter Juurik	70
Melanja Savtšenko	82		
Maria Tarassova	82		
Vilmar Timm	82		
Deeta Puskar	82		
Virve September	82		

Fein-Elast Estonia

SUKA-SOKI POOD

Müügil sukkpüksid, sokid, põlvikud, retuused

NAISTELE, MEESTELE, LASTELE

Arveldamine toimub ainult sularahas.

Pärnu mnt 52, Sindi
shop@fein-elast.ee, 53 458 644 Anne